

CLOSE-UP | DICHTERS SCHRAPPEN TEKST TOT ZE POEZIE OVERHOUDEN

Stiftpoëzie maakt opgang. Dimitri Antonissen publiceert met 'Schrap me' de eerste Vlaamse stiftdichtbundel.

DE DEMOCRATIE VAN DE
STIFTPOEZIE

VAN ONZE REDACTRICE

SARAH VANKERSSCHAEVER

BRUSSEL | Schrijven is schrappen, dat wisten we onderhand wel. Maar wat de stiftdichter Dimitri Antonissen na zijn werkuren als nieuwschef van *Het Laatste Nieuws* met de kranten aanvangt, hadden we moeilijk kunnen vermoeden. De woorden waarmee de Vlaamse schrijver en journalist overdag de krantenpagina's vult, schrapt hij 's avonds met een zwarte viltstift weer vakkundig weg. Om poëzie over te houden.

'Overdag scan ik de krant op nieuws, 's avonds scan ik ze op poëzie', vertelt Antonissen. 'De gedichten in *Schrap me* tonen aan dat er in de Vlaamse kranten ongelooflijk veel mooie woorden en zinnen tussen de regels sluipen.' Ondertussen doet Antonissen het bijna blind. 'Vaak heb ik een artikel waarin ik zit te stiftdichten zo vaak gelezen, dat de ontbrekende woordschakel me soms 's avonds in bed te binnen schiet. Dan klikt alles samen.'

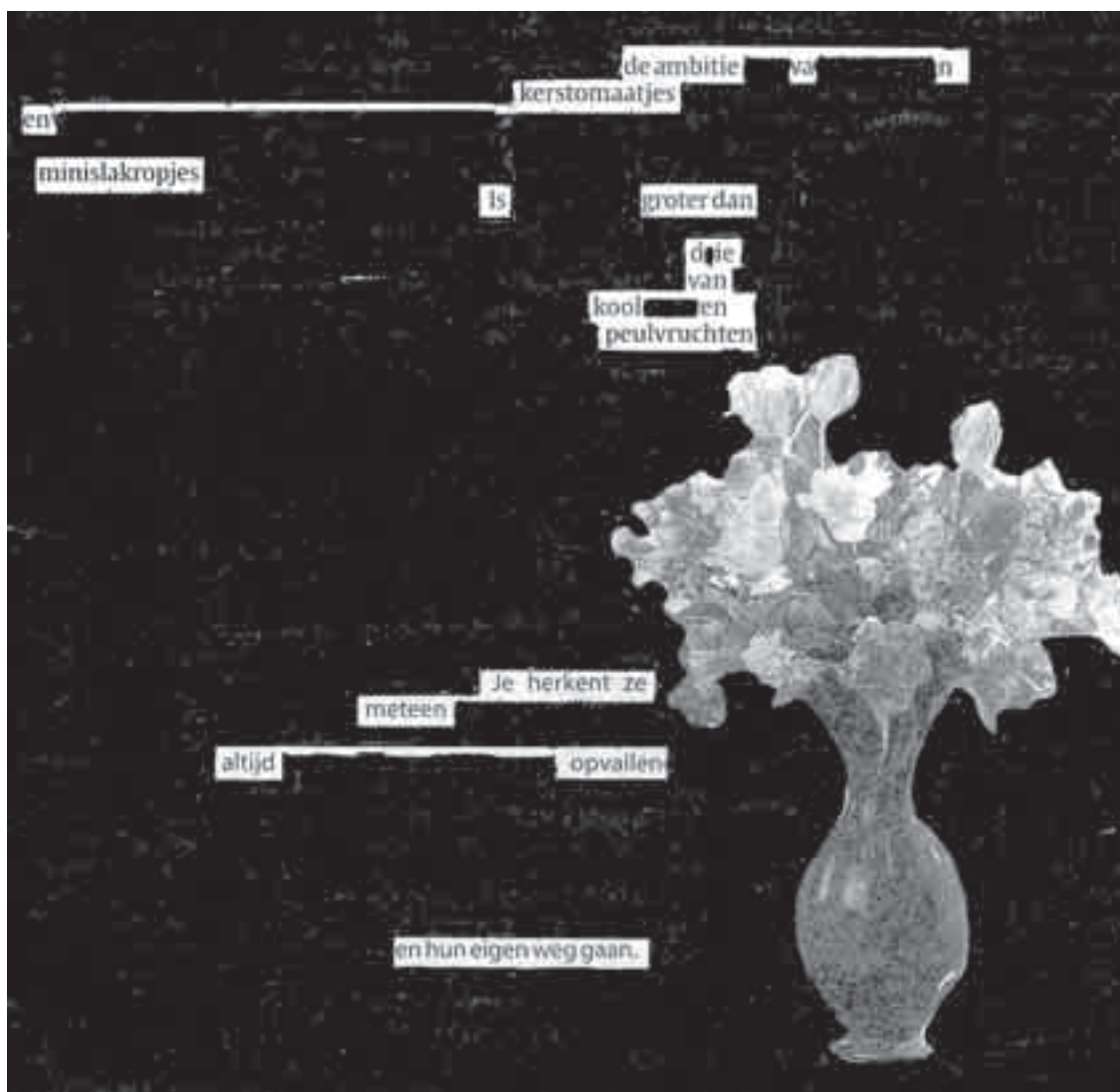
Godfather

Toch is Dimitri Antonissen niet de *godfather* van de stiftpoëzie, die stilaan tot een genre aan het uitgroeien is. De stiftdichttechniek gaat terug op de toevalspeler van de dadaïsten, die maar wat graag teksten tot lyrische flarden verknippen, om ze dan als absurde poëziefarden aan elkaar te kleven.

De techniek overleeft tot op vandaag. Stiftdichten duikt vaak op tijdens schrijfworkshops om de creativiteit van de deelnemers te stimuleren. Schrijvers en dichters hoeven met een gevuld blad voor de neus immers niet te vrezzen voor een *writer's block*. De taal is er, ze hoeft enkel nog geschrapt te worden. Een beetje zoals Michelangelo's beeldhouwfilosofie: 'het beeld zit al in de steen, je moet het er alleen nog uithalen'.

Een van de eerste dichters die de stiftdichttechniek serieus namen, is de Amerikaan Austin Kleon. Hij brengt op 13 april zijn eerste stiftdichtbundel *Newspaper blackout* uit. Dimitri Antonissen was hem in Vlaanderen voor: hij bracht zonet zijn bundel *Schrap me* uit.

'Ik heb het concept van Kleon gepikt maar dat is niet erg, Kleon heeft het ook van iemand anders gepikt. Maar hij is wel de eerste die het stiftdichten serieus nam.' Om kans te maken om als een apart genre in de boekenrekken terecht te komen, moet de stiftpoëzie

'Ambitie' van Dimitri Antonissen. © rr

‘Overdag scan ik de krant op nieuws, 's avonds scan ik ze op poëzie’

ezie zich natuurlijk kunnen onderscheiden. 'Stiftpoëzie is zeer visueel', pleit Antonissen. 'Het mooie eraan is dat je persoonlijke poëzie maakt met de woorden van een ander. Als ik nu door de bundel blader, merk ik hoezeer het mijn tekst en mijn taal geworden is. Je zou het ook als literair sampling kunnen beschouwen, zoals de schrijver Ivo Victoria het noemde. Ik gebruik namelijk iets bestaands om er iets nieuws mee te maken. Recyclage dus.' 'Je hoort dichters ook vaak zeggen "mijn eerste versie stond snel op papier, maar nadien heb ik nog maanden zitten schrappen". Ik sla gewoon een stap over en begin met schrappen. Maar dan wel schrappen in het kwadraat. De gedichten zijn daardoor meestal vrij kort. Je gedicht stopt waar de inspiratie op de krantenpagina zoek raakt. Ik noem stiftpoëzie de "Ramones van de poëzie": telt tot vier, knipper met je ogen en het gedicht is voorbij.' Het maakt stiftpoëzie tot een erg democratisch genre. 'Iedereen

doet het, van jongeren tot grootmoeders. De komende weken organiseren we met het jongeren theaterhuis Villanella in Antwerpen een stiftdichtwedstrijd.' De collega's op de krantenredactie zijn alvast enthousiast. '*Schrap me* is ook een beetje hun bundel. Ik heb hen bedankt voor de mooie én de overbodige woorden.'

'Schrap me' door Dimitri Antonissen. Uitgegeven bij Wintertuin, 94 pagina's, 17,50 euro.

ONLINE
blog.villanella.be
www.wintertuin.nl

Ik stiftdicht,
u stiftdicht,
wij stiftdichten

We maken het u gemakkelijk. Op deze krantenpagina selecteerde stiftdichter Dimitri Antonissen al een stiftgedicht. De woorden en letters waaronder een stippellijn loopt, moeten behouden blijven. De rest van het artikel mag u met een dikke viltstift schrappen. Zo blijft deze journaliste ook meteen met haar voeten op de grond.

Voor wie creatief wil zijn
met viltstift, is er deze
handleiding:

1. Lees de krant van achter naar voor en van boven naar onder. Zo concentreert u zich niet op de inhoud van de tekst, maar scant u de krant vooral op mooie woorden. Onderlijn de woorden die u opvallen.
2. Pluk een artikel uit de krant waarin u meerdere woorden zijn opgevallen. Zoek naar andere woorden in het stuk die u bruikbaar lijken. Met een beetje fingerspitzengefühel klikken de woorden in elkaar en heeft u een stukje poëzie bij elkaar. Doe zo verder tot u een — naar uw gevoel — volledig stiftgedicht hebt geselecteerd.
3. Nu wordt het pas echt ambachtelijk. Neem een liniaal, een dunne en een dikke viltstift. Omlijn de geselecteerde woorden met het dunne stiftje, streep daarna de rest van het artikel met de dikke stift zwart, tot het stiftgedicht overblijft.
4. Signeren en inkaderen.

Dimitri Antonissen. © rr